

ЗВІТ
про діяльність регіонального ландшафтного парку «Приінгульський»
протягом 2019 року

Природоохоронна діяльність

Проведено 106 рейдів, у т.ч. 57 спільних рейдів з представниками Державної екологічної інспекції України в Миколаївській області, Управлінням Державного агентства рибного господарства у Миколаївській області, Новобузького районного сектору головного управління державної служби надзвичайних ситуацій України у Миколаївській області, інспекторами поліції, та 49 самостійних комплексних рейди щодо виявлення порушень заповідного режиму. Тривала співпраця з громадською організацією «Інгул Новобузького району Миколаївської області», члени якої є громадськими інспекторами з охорони довкілля. Проводилося спільне патрулювання території.

Під час рейдів тривала активна співпраця з Миколаївським рибоохоронним патрулем в особі Сидорика Ю.А. щодо попередження порушень правил рибальства на водоймах у складі РЛП, зокрема, на Софіївському водосховищі, що є важливим для збереження та відтворення водних біоресурсів, охорони нерестових ділянок, забезпечення дотримання природоохоронного законодавства.

Видано 261 інформаційних попереджень, 6 приписів. На території регіонального ландшафтного парку (РЛП) виявлено 96 правопорушень, на суміжній території - 0. Матеріали передано до суду з 66 правопорушень, з них по 2 відкрито кримінальне провадження, 2 комплекти матеріалів відправлено на досудове доопрацювання.

Відшкодовано збитків на суму 249843,50 грн. Накладено штрафів на суму 250 грн.

Розроблено та виконано плани спільних заходів на пожеженебезпечний період 2019 р. з Новобузьким лісництвом ДП «Баштанське лісове господарство» та Новобузьким районним сектором головного управління державної служби надзвичайних ситуацій України у Миколаївській області.

Діяло 2 спільні оперативні групи Новобузького лісництва та РЛП «Приінгульський» для мобільного реагування у випадку пожеж.

Зафіксовано одну пожежу 19.09.2019, матеріали зібрано та передано в Новобузький відділ поліції 20.09.2019. Зареєстровано в Єдиному реєстрі досудових розслідувань за №12018150270000456 від 20.09.2019 за ознаками кримінального провадження передбаченого правопорушення, передбачено ч. 1 ст. 245 КК України. Дата внесення до ЄРДР- 21.2019 19.04 год.

У складі РЛП на землях державного лісового фонду за участі Новобузького лісництва проведено профілактичні протипожежні заходи, спрямовані на запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем природних екосистем – облаштовано наявні мінералізовані смуги.

Проведено поточний ремонт 6 рекреаційних дільниць, 16 інформаційних знаків та аншлагів, у т.ч. на протипожежну тематику, встановлено 8 нових інформаційних аншлагів.

Реалізовано періодичний збір та вивезення сміття з місць відпочинку населення.

Проведено догляд за молодими дубами, які були висаджені в листопаді минулого року (травень 2019 р.). Протягом осені зібрано 3,5 мішка жолудів як насінневого матеріалу для подальшої посадки.

Дільничні інспектори служби державної охорони РЛП активно брали участь у практичних природоохоронних заходах, зокрема, з нагоди Всеукраїнського дня довкілля, Міжнародного дня Землі проведено традиційний захід за участі співробітників Новобузького міжрайонного управління водного господарства, Новобузького районного сектору філії Державної установи «Центр пробації в Миколаївській області» з благоустрою узбережжя Софіївського водосховища на території РЛП «Приінгульський». Спільними зусиллями прибрано від сміття ділянку узбережжя від греблі до с. Пелагіївка, це майже 3 км (19.04.2019). Проведено щорічні спільні акції: «Посади дерево», «Посади дерево миру», заходи щодо благоустрою окремих ділянок Софіївського водосховища.

Працівники служби державної охорони РЛП «Приінгульський» долучалися до заходів з ремонту адміністративного приміщення РЛП.

Еколого-просвітницька та рекреаційна діяльність

Проведено більше 22 еколого-просвітницьких заходів та практичних природоохоронних акцій, а саме: 14 заходів для школярів із сіл, прилеглих до території парку, та м. Новий Буг; 8 практичних природоохоронних акцій та низку інших заходів. (табл.1).

Таблиця 1 – Перелік проведених еколого-просвітницьких заходів 2019 р.

Дата	Назва заходу	Місце проведення/учасники
31.01.2019	Захід на тему «Водно-болотні угіддя для зменшення впливу стихійних лих» (ознайомлено із засадами Рамсарської конвенції, значенням водно-болотних угідь для природи)	Кам'янська ЗОШ І-ІІ ст., учні 3-9 класів
01.02.2019	Захід на тему «Водно-болотні угіддя для зменшення впливу стихійних лих» (ознайомлено із засадами Рамсарської конвенції, значенням водно-болотних угідь для природи)	Новобузька ЗОШ І-ІІІ ст. № 1, учні 6 класу
20.03.2019	Захід на тему «Міжнародний день води» (ознайомлено з головними водними об'єктами України)	Новобузька ЗОШ І-ІІ ст. № 9, учні 5-9 класів
20.03.2019	Захід на тему «Міжнародний день води» (ознайомлено з головними водними об'єктами України)	Березнегуватська ЗОШ І-ІІІ ст., учні 2-9 класів

12.04.2019	Захід на тему: "Природа рідного краю" (сприяння формуванню любові до природи краю, де живемо)	Новобузька ЗОШ І-ІІІ ст. № 1, учні 4 класу
15.05.2019	Захід на тему: "Майбутнє біорізноманіття залежить від нас" (поінформовано про загальні питання, пов'язані із біорізноманіття, та про різноманіття видів на території РЛП)	Березнегуватська ЗОШ І-ІІІ ст., учні 2-9 класів
16.05.2019	Захід на тему: "Майбутнє біорізноманіття - залежить від нас" (поінформовано про загальні питання, пов'язані із біорізноманіттям, та про різноманіття видів на території РЛП)	Кам'янська ЗОШ І-ІІ ст., учні 4-8 класів
11.09.2019	Захід "Збереження лісів" (інформування про роль та значення лісів)	Березнегуватська ЗОШ І-ІІІ ст., учні 3-9 класів
27.09.2019	Захід до Міжнародного дня туризму (ознайомлення з відзначенням дати, розвиток умінь орієнтуватися на місцевості)	Новобузька ЗОШ І-ІІІ ст. № 1, учні 7-А класу
27.09.2019	Захід до Міжнародного дня туризму (ознайомлення з відзначенням дати, розвиток умінь орієнтуватися на місцевості)	Новобузька ЗОШ І-ІІІ ст. № 1, учні 7-Б класу
01.10.2019	Захід до Міжнародного дня туризму (ознайомлення з відзначенням дати, розвиток умінь орієнтуватися на місцевості)	Березнегуватська ЗОШ І-ІІІ ст., учні 5-9 класів
17.10.2019	Захід до Міжнародного дня Чорного моря (ознайомлення з цікавими фактами про Чорне море, водоймами Приінгулля)	Березнегуватська ЗОШ І-ІІІ ст., учні 6-11 класів
17.12.2019	Захід "Звірі та птахи Приінгулля" (ознайомлення з різноманіттям тваринного світу, розвиток доброзичливого ставлення до тварин)	Новобузька ЗОШ І-ІІ ст. № 9, учні 5-7 класів
17.12.2019	Захід "Звірі та птахи Приінгулля" (ознайомлення з різноманіттям тваринного світу, розвиток доброзичливого ставлення до тварин)	Новобузька ЗОШ І-ІІ ст. № 9, учні 8-9 класів
Практичні природоохоронні акції та заходи		
21.03.19	Акція "У пошуках первоцвітів"	Софіївська ЗОШ І-ІІІ ст., учні 5-6 класів
22.03.19	Акція з нагоди Міжнародного дня	РЛП

	води на ділянці парку "Родінський заріжок"	«Приінгульський», Новобузьке міжрайонне управління водного господарства
22.03.19	Акція "Посади дерево"	РЛП «Приінгульський», Новобузьке міжрайонне управління водного господарства
19.04.19	Акція з нагоди Всеукраїнського дня доквілля на ділянці узбережжя Софіївського водосховища від греблі до с. Пелагіївка	РЛП «Приінгульський», Новобузьке міжрайонне управління водного господарства
12.09.19	Акція до Міжнародного дня чистих берегів. Всеукраїнський флешмоб "Я прибрав - твоя черга-2: Змінимо майбутнє разом!"	РЛП «Приінгульський», Новобузьке міжрайонне управління водного господарства
періодично протягом рекреаційного сезону	Заходи з благоустрою ділянок РЛП, у т.ч. «Родінський заріжок», «Порожки», «Криве» та ін., приведення їх в належний санітарно-естетичний стан	РЛП «Приінгульський», Новобузьке міжрайонне управління водного господарства
листопад	Збір посадкового матеріалу (жолудів)	РЛП «Приінгульський»
грудень	Посадка жолудів за програмою "Маленький жолудь - Великий дуб" на земельній ділянці, яка знаходиться у постійному користуванні РЛП	РЛП «Приінгульський»

З нагоди Всесвітнього дня води взято участь у челенджі (#trashtag challenge) щодо прибирання заповідної прибережної смуги Софіївського водосховища спільно із працівниками Новобузької ділянки групового водопроводу, Миколаївського рибоохоронного патруля (22.03.2019).

Підтримано акції Година Землі - Connect2Earth (“Злови зв'язок з Землею”), #10yearschallenge.

Презентовано перші сучасні мобільні експозиції еколого-освітніх центрів регіональних ландшафтних парків Миколаївщини, у т.ч. РЛП «Приінгульський» на базі Миколаївської обласної універсальної бібліотеки

(10.04.2019), на базі Центральної бібліотеки ім. М.Л. Кропивницького (19.04.2019). Мобільні експозиції виготовлені на виконання заходу обласної Комплексної програми охорони довкілля на 2018-2020 роки.

Для популяризації РЛП взято участь у заходах щодо відзначення річниць створення населених пунктів, на територіях рад яких знаходиться РЛП, а саме: в заходах з річниці заснування м. Новий Буг, під час якого поставлено фірмовий намет та проведено екопросвітню програму для дітей (02.08.2019); річниці заснування с. Кам'яне (03.08.2019), під час якого відзначено подяками РЛП «Приінгульський» голову Кам'янської сільської ради В. Римчука та приватного підприємця М. Римчука за співпрацю з РЛП.

Активізовано співпрацю з дошкільними та шкільними навчальними закладами Новобузького району. У приміщенні еколого-освітнього центру (ЕОЦ) РЛП «Приінгульський» проведено такі заходи: семінар вчителів історії Новобузького району Миколаївщини (30.10.2019); засідання методичного об'єднання вчителів молодших класів району (15.11.2019); на базі дошкільного навчального закладу - садочку в с. Кам'яне під час семінару завідуючих та вихователів з Новобузького району проведено обговорення щодо перспектив співпраці з РЛП (10.12.2019). Налагоджено контакти з Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти.

Взято участь у всеукраїнському флешмобі "Я прибрав - твоя черга-2: Змінимо майбутнє разом!" - проведено масштабну акцію з прибирання прибережної захисної смуги Софіївського водосховища від сміття (12.09.2019). Захід приурочено до Міжнародного дня чистих берегів. РЛП відзначено грамотою за участь в акції.

Розпочато співпрацю з представниками Казанківського району - проведено екскурсію по території РЛП для представників Казанківської районної ради з відвідуванням еколого-освітнього центру (18.10.2019).

У Новобузькій районній газеті «Вперед» опубліковано окремі статті та замітки на теми, пов'язані з РЛП «Приінгульський», охороною довкілля, всього 9 шт. Вийшов друком спеціальний випуск цієї газети «Земле моя - заповідна», присвячений РЛП (до річниці створення РЛП - грудень 2019).

Спецкором телеканалу ICTV на запрошення РЛП знято сюжет про парк, який вийшов на каналі та є доступним на відеохостингу youtube (автор О. Горячева, оператор Д. Сліж).

Проведено 24 екскурсії, що в 1,5 разів більше, порівняно з минулим роком. За регіональним принципом розподіл екскурсантів такий: м. Миколаїв - 1, м. Новий Буг та прилеглі села – 23.

Протягом рекреаційного сезону кількість відвідувачів території РЛП становила майже 5 тис. чол., у т.ч. обліковано 332 ос., метою відвідування яких була риболовля. Проведено безкоштовних шкільних екскурсій для школярів із прилеглих сільських населених пунктів та м. Новий Буг (325 чол.), на платній основі – 1 організована група з м. Миколаїв.

На постійній основі для популяризації РЛП як туристичного об'єкту здійснювалися консультації з потенційними відвідувачами парку, туристичними фірмами.

Важливим напрямом дослідницької діяльності стало вивчення та введення до кола туристських об'єктів археологічних пам'яток.

Надано підтримку у проведенні чемпіонату Миколаївської області з лову хижої риби спінінгом з берега «Софіївка-2019» на Софіївському водосховищі. Основний організатор – ГО «Федерація риболовного спорту Миколаївської області». Базовий табір - правий берег водойми в околицях с. Пелагіївка (13-15.09.2019).

Власні надходження склали 20647,48 грн, у т.ч. 12410 грн - основна діяльність, 8237,48 грн - додаткова діяльність.

Наукова діяльність

Проаналізовано матеріали польових спостережень сезону 2018 р., які узагальнено у Літописі природи (том X).

За даними досліджень 2018 р. оновлено список флори судинних рослин РЛП. До списку судинних видів рослин внесено 9 нових видів. Наразі, у флорі РЛП налічується понад 719 видів рослин. Виявлено нові місцезростання та підтверджені вже відомі місцезнаходження рідкісних видів, зафіксовані під час маршрутних обстежень території парку протягом 2016-2018 рр. Всього виявлено 27 видів рослин Червоної книги України. Гербарій поповнено новим матеріалом, проведено визначення рослин.

З метою вивчення складу та будови ценозів виконано 24 геоботанічні описи. Закладено 3 постійні пробні площі для вивчення динаміки популяцій рідкісних видів. У квітні-липні проведено маршрутне обстеження території парку, фотозйомку, дослідження популяцій рідкісних видів (брандушки різнобарвної, оставника одеського, дроку скіфського), практичні заняття зі співробітниками РЛП щодо ведення спостережень в природі, визначення рослин.

Для популяризації знань про різноманіття судинних видів рослин на території РЛП «Приінгульський» у фейсбук-групі «Флора України» періодично розміщувалася інформація щодо рослин, які зростають на території РЛП.

Проводився пошук та узагальнення раніше зібраної інформації про родину Тропіних у Приінгуллі. Вивчено низку джерел у Державному архіві Херсонської області, зроблено фотокопії документів. Налагоджено співпрацю з журналісткою, архівістом з м. Херсон М. Тарасовою. Проведено роботу з фондами Одеського архіву. За підтримки голови Софіївської ОТГ було вивчено ряд документів в архівах м. Миколаєва, пов'язаних з історією виникнення с. Софіївка та інших сіл Поінгулля, зроблено уточнення деяких дат. Доповнено рукопис «Пам'ятки археології на території регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» та його околиць.

Створено інтерактивну карту пам'яток археології на платформі Google Maps. Значну допомогу в створенні карти надали археолог Д. Філатов, який

проводив розкопки поселення Розанівка епохи бронзи, та співробітник Державної інспекції охорони пам'яток культури Миколаївської області В. Гребенніков, співробітник Миколаївського обласного краєзнавчого музею О. Снітко.

Проведено переговори з начальником Інгульської експедиції (1965-1968 рр.) В.Нікітіним, який проводив археологічні розкопки на сучасній території РЛП до заповнення Софіївського водосховища. Отримано важливу краєзнавчу інформацію та фотоматеріали.

В.Нікітін, Ю. Лазаренко, В. Генчев здійснили польові обстеження виходів гірських порід на лівому березі р. Інгул в околиці с. Софіївка (24-27.08.2019). З території РЛП зроблено введення в науковий обіг пам'ятки, про яку місцеві жителі знали давно, так звані Софіївські змії. Об'єкт було додатково розкопано, задокументовано (фото, креслення, геолокація). Іде процес реєстрації пам'ятки у вищезазначеній інспекції.

Підготовлено текстові та фотоматеріали для оформлення стендів для візит-центру. Надано інформацію до Екологічного паспорту Миколаївської області за 2018 рік, Регіональної доповіді про стан довкілля.

Оформлено мобільну презентацію РЛП «Приінгульський» у вигляді рол-апів, х-банерів. Зроблено її демонстрацію під час зустрічі «Екологічний туризм на Миколаївщині: нові обрії» (Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека, 10.04.2019). Зроблено виступ на радіо Миколаїв-92 FM щодо створення еколого-освітнього центру РЛП (10.04.2019). Проведено зустрічі зі студентами-екологами Чорноморського національного університету ім. П. Могили щодо діяльності РЛП.

У якості співорганізатора взято участь в проведенні VI Наукових читань пам'яті С. Таращука (12-13.04.2019).

Співробітники парку очно та заочно брали участь більш, ніж в 10 науково-практичних заходах всеукраїнського та регіонального рівня. Проведено навчання наукового співробітника за напрямком гербарна справа (травень 2019 р., м. Львів).

Проведено 2 засідання науково-технічної ради РЛП. Взято участь у засіданнях науково-технічних рад регіонального ландшафтного парку "Тилігульський", природного заповідника «Сланецький степ».

Налагоджено співпрацю з Баштанським краєзнавчим музеєм з питань з оформлення експонатів в еколого-освітньому центрі РЛП, планування екскурсій, облаштування будинку Тропіних.

Тривала співпраця з науковим куратором – Чорноморським національним університетом ім. П. Могили (кафедра екології та раціонального природокористування), С. Підмогильним, координатором з розвитку мережі зелених шляхів (Greenways) в Україні (м. Київ), з Об'єднанням Любельських ландшафтних парків - видано спільну статтю про РЛП «Приінгульський» у Любельському виданні (Любельське воєводство, Польща).

Видано та підготовлено 8 тез доповідей та статей, а саме:

- Генчев В. В. , Куценко С.В. История семьи Александра Тропина, основателя усадьбы над Ингулом /Исторія. Етнографія. Культура. Нові дослідження. Збірка наукових матеріалів XI Миколаївської обласної краєзнавчої конференції, 24-25 жовтня 2019 року, Миколаїв: Іліо, 2019. – с. 132-135.
- Романенко М., Куценко С. Патрушева Л.І. Мережа регіональних ландшафтних парків Миколаївської області / Матеріали науково-практичної конференції «Розвиток зон стаціонарної рекреації на заповідних об'єктах, як центрів екологічної освіти» (6-7 липня 2019 року). – Миколаїв, 2019 . – с. 22-26.
- Генчев В.В. Історичні корені родини Тропіних / Минуле і сучасність: Таврія. Херсонщина. Каховка: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної краєзнавчої конференції (14-15 вересня 2018 р.) / Упоряд. М. В. Гончар. – Каховка – Херсон: Гілея, 2018. С. – 168-171.
- Майнінгер І.С. Аерофотознімання для потреб регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» / Екологічна безпека держави: тези доповідей XIII Всеукраїнської науковопрактичної конференції молодих учених і студентів, м. Київ, 18 квітня 2019 р., Національний авіаційний університет / редкол. О.І. Запорожець та ін. – К. : НАУ, 2019. С. 115.
- Романенко М. М., Патрушева Л. І., Куценко С. В. Про регіональні ландшафтні парки Миколаївської області / Матеріали VI Наукових читань пам'яті Сергія Таращука : під редакцією Г. Коломієць — Миколаїв: видавець Торубара В.В., 2019. — с. 177-177.
- Драбинюк Г. В. Флористичні дослідження балки під місцевою назвою «Красні кручі» на території регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» / Матеріали VI Наукових читань пам'яті Сергія Таращука : під редакцією Г. Коломієць — Миколаїв: видавець Торубара В.В., 2019. — с. 181-185.
- Генчев В., Куценко С. Використання пам'яток археології в рекреаційно-туристичній діяльності регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» / II Всеукраїнська наукова конференції (з міжнародною участю) «Вивчення, збереження та використання об'єктів археологічної спадщини: проблеми та перспективи» (6-7 червня 2019 р, Національний історико-археологічний заповідник «Кам'яна Могила», Запорізька обл.).
- Regionalny Park Krajobrazowy “Pryingulski”/ ECO I Mu # 3 (267) Marzek 2019, с. 22-26.

Підготовлено науково-популярні презентації до дат екологічного календаря, таких як Міжнародний день водно-болотних угідь, Міжнародний день води, Міжнародний день туризму, а також про садибу Тропіних, рослини і тварини Приінгулля та ін.

Розроблено логотип РЛП та емблему.

Працівниками РЛП велася офіційна сторінка РЛП в соціальній мережі Фейсбук (посилання <https://www.facebook.com/Pryingulsky.Park>). На сторінці розміщено більше 200 заміток. Кількість вподобань сторінки – більше 1 тис.

Тривала співпраця з науковим куратором – Чорноморським національним університетом ім. П. Могили (кафедра екології та раціонального природокористування), ПП «Центр екологічного управління», м. Мелітополь, С. Підмогильним, координатором з розвитку мережі зелених шляхів (Greenways) в Україні (м. Київ), з Об'єднанням Любельських ландшафтних парків (Польща).

Адміністративна та господарська діяльність

Вжито заходів щодо звільнення регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» від сплати земельного податку на 2019 рік, за земельні ділянки, які знаходяться в постійному користуванні РЛП загальною площею 1033,9090 га. Отримано відповідні рішення органів місцевого самоврядування.

Оновлено предмети форменого одягу працівників РЛП «Приінгульський», чого не вдавалося зробити протягом останніх років.

Взято участь в засіданні робочої групи депутатів Миколаївської обласної ради на Софіївському водосховищі (у т.ч. з відвідуванням еколого-освітнього центру РЛП) за участі очільників структурних підрозділів облдержадміністрації, новобузьких місцевих органів влади і самоврядування (04.10.2019). Відмічено дуже низький рівень води на водосховищі у зв'язку з проведенням ремонтних робіт на греблі Софіївського гідровузла з вересня 2019 р. У зв'язку з тим, що в зимній період водосховище залишилося без наповнення до нормального проектного рівня, це, на думку гідробіологів, негативно вплине на стан іхтіофауни принаймні протягом наступних 3-х років.

Вживалися заходи щодо облаштування еколого-освітнього центру РЛП (джерело фінансування – обласний бюджет відповідно до Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2018-2020 роки). Для потреб еколого-освітнього центру придбано меблі, квадрокоптер, комп'ютер, 2 столи для пісочної анімації, намет.

Виконано частину робіт з ремонту адміністративного приміщення РЛП, розташованого у сел. Щасливе. Розпочато ремонт у правому крилі будівлі. Усього на ремонт освоєно 330 тис. грн.

В.о. директора

Сергій КУЦЕНКО